

Ja, man kan jo naturligvis altid strides om, hvorvidt en Pengesum er meget stor eller ikke. Absolut set, kan det siges, at 31 Mill. Kr. er overmaade mange Penge, men naar man ser paa det, der opnaas gennem de 31 Mill. Kr. og paa, at man herigennem skulde udligne en Aarhundreder gammel Uret og Ulighed, forekommer det mig, at Beløbets Størrelse taber betydeligt i Udseende. Selvfølgelig bliver Beløbet stort, naar man gaar den Vej, som det ærede Medlem gik og siger: Hvor meget vil det være om 55 Aar? Saa vil det være 279 Mill. Kr., lad os dog ikke glemme det. Men saa bliver det meget vanskeligt at sidde i Regeringen eller Rigsdagen, saa kommer man til, hver Gang man disponerer over 100,000 Kr., at sige: Pas paa, om 55 Aar ere disse 100,000 Kr. blevne til 900,000 Kr. Det kar aldrig gaa. Det vilde være udmærket, hvis man derigennem kunde komme til den eftertragtede Spar-sommelighed, men jeg haaber, at man skulde kunne komme til den uden at opstille den Slags Fiktioner. Jeg ved heller ikke, hvorfor det ærede Medlem standsede ved de 55 Aar. Han vilde med fuldkommen samme Ret kunde sige: Disse 31 Mill. ville om 100 Aar være 10,000 Mill. eller saadan noget, i alt Fald et meget stort Beløb, og om 2—300 Aar vilde det være en saadan Sum, at man kunde købe ikke blot de danske Statsbaner, men hele Jordens Overflade. Jeg tror, at vi skulde holde os til, hvor meget det er, der i Øjeblikket kræves. — Nej, naar det ærede Medlem havde Regnegriffelen fremme, saa er der et andet Regnestykke, der vilde have ligget meget nærmere, og som jeg skal henvise ham til at forsøge sig paa; han skulde spørge sig selv: Hvor mange Penge har nu den Samfundsklasse, som gennem disse 31 Mill. Kr., hvortil den selv gennem sine Skatter har bidraget en meget væsentlig Del, kan faa en gammel Uret-færdighed afløst, paa Grund af denne Ulighed udbetalt for de andre Skatteborgere? Det ærede Medlem vil kunne stille Regnestykket saaledes op: Uligheden har været i 370 Aar eller saa omtrent, og i den Tid har denne Samfundsklasse betalt alle Præstelønninger for Købstæderne — nogle af dem skulde de selvfølgelig betale —, og naar han saa vilde tage dette Beløb Aar efter Aar og lægge Rente og Rentes Rente til, vil det straks blive en Skilling. Dernæst kunde han paa samme Maade undersøge, hvor meget denne Samfundsklasse paa de andre Samfundsklassers Vegne har bidraget til Kirkernes Vedlige-

holdelse. Og endelig kunde man undersøge, hvor meget der til selve Staten gennem Kongetienden er medgaaet fra denne Samfundsklasse mere end fra de andre Samfundsklasser. De gamle Bispetiender gik ved Reformationen over til Kongens og derved efter den gamle Opfattelse til Statens Eje. En Del af dem findes den Dag i Dag i Statens Eje, en Del er om-sat i andre Værdier; naar det ærede Medlem regner dette ud Aar for Aar med Rente og Rentes Rente, tror jeg, at han vilde faa en Sum ud, ved Siden af hvilken de 31 Mill. ville blive den rene Draabe, og for hvilken man kunde købe ikke alene Jorden, men Solen, Maanen og alle Planeterne. Jeg tror, at man netop, som det ærede Medlem siger, skal se stort paa Sagen og ikke paa, om man ved at trække frem og tilbage kunde file lidt her eller der. Man skal se stort paa Sagen; se paa, at det er en stor Sag, der skal løses, og saa søge at løse den paa en saadan Maade, at der bliver saa lidt Grund til Klage og Fortrydelse som muligt fra den Samfundsklasse, som man vil fri for denne Ulighed. Det er den rette Maade at se stort paa denne Sag.

Til det ærede 10de kongevalgte Medlem (H. N. Hansen) skal jeg gøre nogle enkelte Bemærkninger. Han savnede i Forslaget en Bestemmelse om; at de smaa Tiendebeløb skulde betales kontant. Jeg tror, at det er rigtigt, at Forslaget ikke indeholder en saadan Bestemmelse; thi alt er relativt; hvad der kan være smaat for en, kan være stort for en anden, og det vilde være en ejendommelig Maade at hjælpe en lille Tiendeyder paa, at tvinge ham til at afløse Tienden, og som Hjælp til denne Tvangsafløsning kræve et af ham, der maaske, absolut set, kun vilde være ringe, men for ham er meget vanskeligt at skaffe til Veje, da han ikke er i Stand til i sin Ejendom at optage nogen Prioritet forud for den, han i Forvejen har. Derimod er det rigtigt, at Afløsningssummen straks bør kunne betales, det vil ogsaa kunne naas gennem Bestemmelsen i Forslagets § 26.

Jeg er ikke enig med det ærede Medlem i; at den Rente, der debiteres den tidligere Tiendeyder, absolut bør være 2 pCt. I Modsætning til det ærede Medlem mener jeg, at da det er Tiendeyderne, som skyldte disse Penge, bør de have den samme Ret som alle andre Debitorer til at nyde godt af en eventuel Rentenedsættelse gennem Konvertering. Det er ikke nok — som det ærede Medlem vil — at henvise Tiende-